

Logaška srenja je svojemu učeniku poboljšala dohodke od 70 gold. na 150 gold.

V postojnskem okraji je farna srenja v Košani učenikovih dohodkov zagotovila 260 gold. in 2600 gold. za novo šolsko poslopje. Dalje ste se ustanovile nove šoli pri sv. Petru poleg Slavine z 169 gold., pri sv. Mihelu blizu Nadanjesela z 200 gold. učenikovih dohodkov. V Suhorji se je srenja zavezala vsakteremu svojih duhovnov privreči na leto še 100 gold., da bo tudi v šoli učil. Postonjska teržna srenja je pripravila še 300 gold. letnega šolskega dnarja za ondotne učenike poglobne šole.

V bistriskem okraji so se pri farni šoli v Ternovem uredili učenikovi dohodki na 300 gold. $22\frac{3}{4}$ kr. in za novo-postavljenega podučenika 150 gold. V Knežaku se je zagotovilo učenikovih dohodkov 219 gold. 41 kr.

V senožeškem okraji lepo napreduje ljudsko šolstvo. V Gočah so odperli novo šolo z 219 gold. 21 kr. učenikovih dohodkov, in v Šurji se je zagotovilo za učenika 200 gold. na leto. Šolska srenja v Ipavi je postavila namesto svoje farne šole poglobno šolo, za ktero je še doložila 495 gold. 10 kr. na leto. Za to poglobno šolo je tudi rajnki kaplan gosp. Anton Bregenti sporočil čez 5000 gold. istine, ktera pa se bo še le čez nekaj let uživala. Za novo ustanovljene šole v Slapu in v Planini se je zagotovilo za vsako 200 gold. učenikovih dohodkov čisto iz domaćih vin. Snujejo se tudi nove šole v Budanjah, Podvelbom in v Vrabčah.

V idrijskem okraji so v Černem Verhu sozidali novo prav lično in prostorno šolo.

V verhniškem okraji so na Verhniki povekšali šolsko poslopje in poboljšali dohodke pervega učenika za 30 gold. Za novo ustanovljeno šolo v Polhovem Gradcu se je zagotovilo 301 gold. 45 kr. učenikovih dohodkov. V Borovnici so poboljšali učenikove dohodke od 186 gold. na 250 gold.

Opomniti se mora, da so vsi ti dohodki pri vseh teh popisanih službah pravi, čisti letni dohodki, od katerih se je povsed odštevalo, kar gré, postavim za mežnarskega hlapca, za snaženje učilnice, za poberanje bere itd. Reči se smé, da so v vseh teh krajih soseske še veliko veliko več storile, kakor je tukaj popisano. Tam pa, kjer se niso mogli učenikovi dohodki samo iz domaćih vin dostoожно zagotoviti, se je večjelj dovoljno dodati iz deželne šolske matice.

(Konec sledi.)

Opazke k članku: Preseljevanje sarmatskih Limigantov.

Spisal Davorin Terstenjak.

Učeni gosp. Poženčan je članek o Sarmatih Limigantih priobčil, kteri se mi pa ne dozdeva v vsem temeljit; zato hočem svoje opazke pristaviti. Ne bode mi častiti domorodec tega zameril, ker se zgodi iz gole ljubezni do historijske resnice, kteri na pravico se tudi ne sramujem svojih lastnih pomot očitno spoznavati.

Nared Sauromatov, kakor jih Gerki, ali Sarmatov, kakor jih Latinci so imenovali (Plin. 4, 25.), že Herodot postavlja v iztok Tanaisa (Dona), in sicer tri dni daleč od te reke, in ravno tako daleč od majotskega jezera, od kterege so se proti severju 15 dni hoda stanovali sarmatov razprostirale. (Herodot IV. 21, 115, 116). Po Diodoru (II. 43) so Sarmate skitski kralji okoli leta 1455 pred Krist. iz Medie na Tanais presadili. Za one dobe so Slovani že gotovo kakih 200 let od baltskega do jadranskega morja stanovali.

Sarmati niso nikdar bili slovansko pleme. Sam slavni Šafařík je preklical svoje nekdanje mnenje in s točnimi dokazi razjasnil narodni razloček Sarmatov in Slovanov. Sarmati so bili medsko pleme „soboles Medorum“

(Plin. 6, 7. Mela, 3, 4. §. 1. Ammian, 23, 6.), in na zapadno pobrežje Tanaisa so še le komaj 400 pred Krist. prišli, ker Thucydides — rojen 460 pred Krist. — do Istra samo še Skythe pozna (Thucyd. 2, 96, 97.) Za čas Ovidievega prognanstva (1—17 po Krist.) Sarmate že najdemo med Dnjeprom in Dunajem; in Domician (85 po Krist.) se že mora s Sarmati vojskovati. (Suetonius de Caesaribus 12, 6.)

Že zgodaj so Sarmati razpadli v razne betve. Jakšamati so stanovali na iztočni strani Majotide, Rhoksolani med Donom in Dnjeprom (Strabo Georg. 7. pag 306); in ž njimi sorodni Jazygi so bili onkraj Hypanisa (Buga) naseljeni (Štrabon 7. pag. 294, 306.). Ena betva Jazygov je pa prišla za čas Ovidievega ekzila noter do današnje Valahie (Ovid ex Ponto 4, ep. 7.) Še eno betvo Sarmatov pod imenom Jazyges metanastae, kakor njo Ptolomaj imenuje, ali Jazyges Sarmatae, kakor se pri Pliniji velijo (III. 25.) nahajamo med Dunajem in Tiso blizko do Karnunta. Ti Sarmati pa so še le leta 51 po Krist. v to okrožje prišli (primeri Tacit. Ann. 12, 29). Mark Aurel je imel ž njimi hude boje. V 5. stoletji zgine ime Jazygov popolnoma; vzrok je bilo hudo pobojevanje, ktero so prestati imeli od Gothov.

Da ti Jazyges Sarmatae, ali Sarmatae liberi — Jazyges metanastae niso bili slovanskega plemena, se že vidi iz imen sarmatskih velikašev: Rumo, Zinafer, Trageled, Zizais, Usafer itd. (Ammian 17, 12).

Al poleg teh še Ammian imenuje Sarmatae limigantes, in slavni Šafařík misli (Slav. Alterthüm. I., 250.) da bi ti utegnili Slovani biti. Vendar tudi ti niso, kakor imena osebne: Froilas, Blivilas, Beuga itd. pričujejo. *)

Sarmatae limigantes, Sarmatae Servi, so ravno tako bili medsko pleme, kakor Sarmatae liberi, ktere Hieronim imenuje Arkaragantes, samo da Sarmatae limigantes so bili černa vlast (Leibeigene) Sarmatov svobodnjakov — plemenitašev. Ono razmero, ktero najdemo pri skitskem narodu, tudi nahajamo pri Sarmatih, namreč: nektere plemena so bile plemenite, žlahne, kakor se, postavimo, od sarmatskih Alanov piše, da vsi so bili plemeniti, in ni bilo sužnega med njimi (Ammian 31, 2.) Ti Sarmatski svobodnjaki so svoje kervne brate hudo tlačili, kakor kraljevski Skythi Skythe orače, in kadar je jarem pretežek bil, so se sužniki proti njim spuntali in bojevali. Enake razmere še tudi dandanašnji nahajamo v iztoku Evrope (glej L. Georgii Alte Geographie II. 315), Takošna povzdiga zavoljo presilne tlake je tudi bila za cesarja Konstantina, in v ti dobi so sužni preobladali in plemenitaše pretirali, ktere pregnance je Konst. v Thracii, Macedonii in v Italii naselil. Al Arkaragantes ne pomenuje „s silo pregnani“, kakor smo v članku „Preseljevanje sarm. Limig.“ brali, ker ἀρχεω ne poznamla pomena preganjati, ampak: vorhalten, genügen, vermögen; tudi besede φαγε v pomenu sila ne pozna gerški jezik, in ako bi iz teh signifikatov hotli dobiti stavek „s silo pregnani“, bi se ne glasil Arkaragantes, ampak na priliko: ὁτι ἐν της φαγης ἀρχοντεροι. Arkaragantes je medoperski beseda in pomeni: močno vladajoči od ark in rag, sansk. radž, lat. rego. (Dal. sl.)

Še nekaj od Rojenic.

Naj mi bo pripušeno, naznaniti, kar sem od teh mitoloških oseb slišal. Neki Notranje mi je sledeče priovedoval: Neki pastir vidi Rojenice v senci spati — malo — da jih solnce ne obsije. Ker mu je znano, da, ako Rojenico solnce obsije, ona umreti mora, jih z vejicami popolnoma po-

*) Tako tudi „signum bellicosum“ Sarmatov: Marrha! ni marha merha, temoč uzklike, nak ruskemu Hurrah. Pís.

pete, da se je mogla rada ali nerada umakniti in z drugo boljšo namestiti.

Dobivamo pa tudi za naše domače šolstvo prav primerne in izverstne nove knjige. Prišel je na svitlo pervi del praktične slovensko-nemške gramatike za II. in III. odred slovensko-nemških šol, ktera se mora vsakemu skušenemu učeniku kakor desno okó v šoli potrebna zdeti. Ona je zares kakor vesela zarja prisvetila v tamne sole, in pregnala učenikom in učencem težavno noč. Povsod, kjer koli, so jo že spoznali, jo čislajo kot pervo drobtinico šolstva, in jo prehvaliti ne morejo. Tudi slovensko-nemški Abecednik je prav izverstna knižica, kakoršne še do zdaj za naše sole imeli nismo. Piše se tudi že pervo in drugo berilo za slovenske, in nemško za nemške sole. Toliko tedaj le memogredé od novih šolskih knjig, ob svojem času več od tega. — Iz vsega tega se zares prav jasno in svetlo vidi, kako veselo se razvija po vseh krajih in na vse strani naše zapušeno šolstvo, in nam obeta druge, boljše čase, kakoršnih si vsak pravi domorodec le želeti more. Res je, da o tem še ni povsod in popolnoma zmagala svetloba tamne noči, terdno pa smemo upati, da bo kmalo boljše, posebno tam, kjer se dela z zjedinjenimi močmi. „Z zjedinjenimi močmi se vse storí!“

Opazke k članku: Preseljevanje sarmatskih Limigantov.

Spisal Davorin Terstenjak.

(Dalje.)

Sarmati se s slovanskimi Anti zmešati ne smejo. Gosp. Poženčan pravi, da Nemci so jim rekli Anti. Kteri Nemci? Anti so bili čisto slovansko pleme, in so se tudi velili Spori (Procop. bell. goth. lib. 4. cap. 4.) ne pa Sarmati. Ti slovanski Anti so za Jornanda stanovali od Dnjestra do Dnjepra (de orig. Goth. cap. 5.), in niso nikakoršnih naselišč posiljali v Štirsko in Kranjsko. Ni treba mi toraj cele g. Poženčanove teorije o raznih preselitvah Sarmatov Limigantov podirati, ker Sarmati niso bili Antje.

Res je, da dolnje Štirsko, zapadno Ogersko, Hrvatsko, in kranjsko Dolensko so dobivale spet nove slovanske nasejgence po odlazu in poginu Hunov in Avarov in drugih roparjev, al ti so prišli iz bele ali velike Hrvatske, ne pa od Dnjepra.

Popraviti se tudi ima, da „castra Martena“ ni Marburg, da „castra Martena“ je kriva pisava in da castra Mariana je pravilna, ktera pa ni nikdar v Marburgu stala.

Pod Italio, v ktero je Konst. Sarmate Arkarantes naselil, tudi ni Kranjsko razumeti, temoč Istria in Venetsko, kakor je mnenje naj ostroumniših historikov. Častiti gosp. Poženčan se nemore ločiti od svoje ideje: da Kranjsko ne bi pomenilo Gränzland. Pomenuje res tudi to, vendar Kranjsko in Kranjc izvirno pomenuje Felsenland, Felsenlandbewohner, in že stari Rimljani je Kranca imenoval: Carnus in Kranjsko: Carnia. Do Nauporta še je stanoval slovenski Turjan — Torjan — Tauriscus, po dolinah Norjan — Noricus, ali kakor danes — zgoraj Gorenec — zdolej Dolenc, kar tudi Norjan — Noricus izrazuje. Da so stari Karni bili slovensk rod, bodem v svojem delu dokazal.

Tukaj samo še mi dovoljite etimologično razklado imena Kranjsko — Kranjc.

Korenika teh imen je: kar — sansk. ḡar. V sanskritu pomeni ḡar: durchbohren, zuspitzen, spalten. V slovenščini imamo karam, karati. Nož karati, das Messer spalten, schartig machen. Iz korenike ḡar — kar so gršk. κέρας lat. cornu, bretanski: korn, gotski: haurn, novonemški: horn, toraj — das Spitzige. Ker so pečine skarane in skalane, ter iz teh korenik tudi gotski: haurn, scopulus, rupes, cymriški: kacran, vertex montis, carn, rupes, sa-

binski: herna, saxum, rupes, slovaški: horn — špičasti kamen, slovenski: kar, ker — čer, Felsen, zato: Kernus, mestece na Koroškem (Gurniz) pri pečevji, Kern, Kernovc, pečavnati bregi na Kranjskem in Koroškem. Ker kari horizont obmejašejo, ter iz kar tudi karj meta-thetiški: kraj, regio, locus, margo, primeri: gálski: wír-neil, regio.

Nekteri se opirajo na sredovečno poznamovanje: „Craianamarcha“ (Monumenta boica 31, 1, 220 ad ann. 1004.) in mislijo, da je Marcha prestavek slovensk. Krajna; ali to mnenje ni resnično, ker so vse daljne dežele nemški vladarji imenovali v oni dobi Marcha, tako Štirska — Styramarcha dalje: Marchia juxta Rabam, Austria-march itd. Kranjsko, Kranc je toraj — Karnsko, Kranc. Iz te korenike je tudi ime: Koroško, Korošci, s premeno glasnika a v o, in sicer izvirno: Koranti močna oblika za korati: an = a ali u, zato Nestor že ima Chorutani. Iz Korant je Korantsko, Korotsko; ts — s, primeri: Horvaško iz Horvatsko; tako tudi iz Korotsko — Koroško. (Kon. sl.)

Pomenki zgodovinskega društva v zboru mesca julija.

Najpervo je pokazal tajnik društva več reči, namreč dvoje pisem Nj. eks. gospodov ministrov Bruck-a in Togenburg-a, s katerima se družtvu zahvalita, da ju je kot častne ude izvolilo, kar je družtvu v kaj veliko čast; potem obraz železnice od Ljubljane do Tersta, kterege je gosp. Blaznik družtvu daroval, in kteri je tako lično kakor načinko izdelan. Nj. eks. gosp. deželni poglavars so blagovolili, posvečenje tajistega sprejeti. Nazadnje je pokazal tajnik družtv XII. (tudi krajnsko deželo obsegajoči) list izverstnega obraza avstrijanskega cesarstva, ki ravno zdaj od Scheda izdelan izhaja iz vojaško-geografskega inštituta na Dunaji. Merilo je nekoliko majhno (celo cesarstvo bo prišlo na 20 listih in za 30 gld.), pa vendar se v njem vse nahaja, zlasti v orografskem oziru. Kar pa njegovo razločnost zadeva, mu ni enacega. Popoln je, pa ne prenapolnjen, tako, da mu gre med tacimi deli gotovo eno pervih mest.

Gospod vodja velike ljubljanske colnije, dr. H. Costa, je bral sostavek o „nekdanji procesiji velicega petka v Ljubljani“, kot pristavek k temu, kar je bral mesca maja v zboru „o igri terpljenja Kristusovega na Krajnskem“. Procesija velicega petka je bila vsa drugačnega izvirka, in je imela tudi vès drugačen namen in vso drugačno kakovost od igre Kristusovega terpljenja. Namen te je bil, s slovesnim, se vé da ne prav umetno dramatičnim igranjem na kakem očitnem prostoru ljudstvu serca vnemati in povzdigovati, procesije velikega petka so dajale pa pobožnim v začetku priložnost, pri javnih obhodkih pokoro delati. Pervata procesija je bila v Ljubljani leta 1617, poslednja pa 1782. Ker se je o nji marsikaj nespodobnega godilo, jo je škof Karel grof Herbertstein prepovedal. Kdor želi o tem kaj več zvediti, ga zavérnemo na „Mittheilungen des historischen Vereins“ mesca julija.

Gospod vodja Nečásek je nadaljeval svoje kaj prijetne okrajske iz dnevnika ljubljanskega gimnazija, ta pót iz let 1651—1653. — 5. Novembra 1650 je bil novi prefekt Ljudevik Schönleben pri mladosti vpeljan. Iz obtožbe, 1. januarja 1651 zoper nekega bogoslovca storjene se vidi, da sta bila rektor in prefekt pristojna sodnika učencov. Konec novembra 1650 je prišlo več učencov prosit, jih v solo vzeti; ker so prepozno prišli, so bili s tem kaznovani, da so nekaj časa v nižjem razredu ostali. — Ker je v sredi januarja 1651 več ubozih učencov zvečer po mestu hodilo in pred hišami v nemškem jeziku komedio „Zima in leto“ igrali, in so s tem velik hrup delali, so jih prijeli in šolskemu zboru izročili. Njih pervak se je mogel v kazen za-

lov v sebi, torej bolj počasi trohné kakor druga slama, njih štible so bolj suhljate, ne popijejo toliko vlažnosti kakor druge lame, zato so pa tudi za steljo kaj važne.

Resje, s katerim se tudi nastilja, ima dovelj voska in strojarskih delov v sebi. Zavoljo svoje lesenine, voska in smole v zemlji počasi trohni. Da pa poprej strohni in zgnjije, se na vlažnem prostoru na kupe nameče, da se spari in strojarskih delov odpravi, kteri rastlinam bolj škodijo kakor hasnijo. Resje se pusti delj časa pod živino, da ga do dobrega pretare in v gnojuicah, da se dobro podela, preden se na njivo izvozi in podorje.

Če se resni gnoj na travnike zvozi, je gotovo boljši kakor iz druge šare, ker ima več apna, kremenine, lugaste soli, gnjilca in kislica v sebi. Ta gnoj ne pospešuje rasti tako, kakor iz druge šare, pa veliko delj terpi in njivo gnojí. Listje in šilje se tudi za gnoj rabi, je pa v škodo lesovji, kjer se grabi. Gnoj iz listja je pa le v ilovnati zemlji dober, za puhlico ni. Ta gnoj ima veliko več apnenih in lugastih delov in žveplenokisline v sebi kakor iz lame, zato je pa tudi veliko bolji kakor iz drugih reči. V več krajih nasteljajo kmetovavci tudi s praprotom, kteri naglo strohni, pa ga nič kaj ne čislajo, pravijo, da je gnoj iz praprota prepust.

Od tega so pa naše misli te le: Res je, da je gnoj od gnoja različen, eden je boljši od drugega. Če se pa njive in travniki tudi s slabejim gnojem gnojé, vselaj jim bo več koristil, kakor škodoval.

(Posušeni češnjevi repki dober tē ali čaj). Slišal sem pred leti, da gospodinje v Lovrani susijo češnjeve repke (receljne) za čaj; poskusim to tudi jaz, ter najdem, da je prav okusen, ko mu se nekoliko sladkora (cukra) pridá. Ta čaj je ravno tak kakor je voda kuhanih suhih češenj; od répov černih češenj je čern, od béliah je bél. Poskusil sem ponuditi ta tē zeló bolnim ljudem, ki so ga med vsemi drugimi pijacami naj raje pili. Repki se morejo večkrat prekuhati, in voda bo še dobra.

Pohvala Gorencov.

V 55. listu „Novic“ smo povedali, da na Gorenjskem v več krajih že bci in kobile imajo francoze. Čez 60 je bilo bolnih. Ker je gospodarjem bila ta bolezen večidel neznana, so nekteri, preden jim je bil pravi pomoček nasvetovan, z ojstrimi olji jih mazali in hude rane ubogi živini vžgali.

Ko smo jim bolezen razložili in jim povedali, kako naj ravnajo, so nas — razun malokterih — vsi ubogali in pridno zmivali bolne spolovila odzunaj in znotraj z merzlo vodo, kteri se je enamalo svinčenega kisa (Bleissig) pridevalo (na masec vode kake 3 ali 4 žljice svinč. kisa), in pri drugi preiskavi pretekli teden smo našli v Radoljškem kantonu že 50 ozdravljenih, in le še 14 bolnih, med katerimi ste hudo bolne še dve kobili.

To ubogljivost očitno pohvalimo, ker je očiten izgled, da sam sebi najbolj ustreže, kdor uboga, kar se mu dobrege svetuje, ko je nasproti zanikernost samemu lastniku živine v škodo, pa tudi drugim gospodarjem, kteri so sosedje takega nečimernega gospodarja, da od njegove živine tudi druga bolezen naleže.

Namen teh verstic je pa tudi še razglasiti, kako dobra se je skazala merzla voda zoper francoze, ktera izperva (dokler se ni bolezen preveč ukoreninila) že sama pomaga, ali pa zmešana s svinčenim kisom. Naj bi se to dobro zapomnili vsi lastniki živine in nikoli ne rabili brez zdravnikovega sveta ojstrih reči, ktere so le takrat potrebne, kadar so se napravile že ugnjide (Geschwüre) in ktere le izvedeni zdravniki svetovati vejo.

Sploh pa svetujemo, s hladno vodo saj včasih, kadar je vročina velika, zmiti nesnažne dele pod repom.

Opazke k članku: Preseljevanje sarmatskih Limigantov.

Spisal Davorin Terstenjak.

(Konec).

Iz Korot — Korant je s stvarivnim suffixom an (primeri: Belan, deržavljan, teržan) postal (Korotan, Korotanc in dalje iz Korotanc s suffixom nik: Korotančik, kakor se en kmet v Vitanjski fari na Štirskem po pečevji stanuvajoč piše.

„Fines Italiae“ so bili pri Metniku. Od Metnika noter do Tatijanskega pa so to okrožje nekdaj Rimljani šteli k provincii Italia, akoravno je Kranjsko tudi med Norikum in Panonio se političko delilo.

Pohorce in slovenske prebivavce Koroškega, dalje kranjske Gorence imam jaz za praslovane (Urslagen); štirski Dolanci in kranjski Dolenci so večidel novi prišelci „ex vagina Slavorum trans montes Carpates collocatorum“, zato, kakor gosp. Poženčan prav opazuje, razlika v jeziku in običjih. Al ti novi prišelci iz 6. stoletja po Krist. niso mediških Sarmatov Limigantov pokoleniki, temoč čista kri slovanska. Sarmatsko kri in nosnjo najdes v Polakih in Rusih, kteri se po običji in tudi domačih šegah zeló razločujejo od čisto-slovanskih Čehov in Horvatov. Polaki in Rusi še dandanašnji nosijo mediško obleko, kar so že drugi učeni zapazili; jaz hočem še povedati, da nektere obleke Polakov imajo tudi medopersiško poznamovanje. Samo trojih hočem omeniti.

Hesychius piše: *Kαρδυς χιτων περσικός, ὃν ἐμποροῦνται οἱ στρατιῶται; ravn tako Pollux VII, 8. ὁ κάνδος ὁ μέν βασιλεὺς ἀλιπορφυρός itd.* To obleko imenujejo Polaci: kontusz — kontuš. Dalje piše Pollux VII, §. 8. *Κάπνοις περσικος χιτὼν χειριδωτός.* Novopersiški se veli ta obleka kaftu, osetski gappal, primeri ruski: kaftan.

Dalje Hesychius piše: *Κόστην Παρθοὶ ἔσθῃ τα καλούσιν* itd. primeri persiško: kurtek, ruski: kurtka.

Da se bodo častitljivi bravci prepričali o resnici, da Sarmati „Medorum soboles“ niso bili Slovani, še iz Polluxa I., 138 hočem eno besedo navesti: *παλτόν μηθικὸν τὸ ἀγόρτιον.* Palton se je pri Medih velelo metavno kopje.

Iz vsega tega se do tenkega lehko prepričamo, da Sarmati Limigantes nikdar niso bili Slovani, in tedaj štirski in kranjski Dolenci ne njihovi pokoleniki.

Kar še bi reči imel, je, da tudi Heneti niso nikdar bili slovansko pleme, akoravno sem jaz sam kedaj te misli bil sledivši slavnega Šafarika. Heneti in Vindi ni vse eno. Vindi so se veleli Slovani pri Vlahih in Nemcih. Heneti so bili maloaziatišk. rodič soroden s Paflagonci. Tudi „montes bebii“ „όροι βεβαιοί“ niso babje gore, temoč terdne gore od βεβαιοί terden, močen. To pogorje se je vleklo po Dalmaciji (mala in velika kapelska gora); Dalmati pa tudi niso nikdar bili Slovani temoč armensko frigsko pleme. Prek čez Klekniye v starem svetu Slovan ni segal.

Še nekaj o Rojenicah.

„Novice“ so nam že povedale mnogo povest o Rojenicah; naj toraj še sledeče priobčijo, kar sem v skalski dolini čul.

Pri neki hiši je služil že precej priletten hlapec. Pripetilo se je, da je gospodinja deklico povila. Rojenice so prišle pod okno in so obsodile, da to dete bode enkrat žena hlapca, kteri pri tej hiši služi. Hlapec to sliši in si misli: „Kako bi se vendar to zgodilo, kajti sem že tako star, dete je pa še le na svét prišlo?“ in si v glavo utisne, kar so Rojenice rekle. Ko je enkrat dete pestoval, mu v mehko glavico knoflico ali gumbico vtakne, misleč, da po tem bode spoznal, če bode res ali ne, kar so Rojenice djale. Čez nekaj časa gré od te hiše in se podá daleč po svetu, in dolgo ni bilo ne sluha ne duha po njem. Čez več let se oženi in primeri se, da nevedoma ravno tisto deklico za ženo dobí. Enkrat ji po glavi gleda in knoflico najde. Se-